

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes Setomaa Vallavalitsuse esitatud keskkonnaloa taotlusest, võttes aluseks veeseaduse § 187 p 8 ja p 17, § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1, ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 2¹, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹ ja haldusmenetluse seaduse § 53 lg 2 p 1, § 61 lg 1 **otsustan:**

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Setomaa Vallavalitsuse (registrikood: 75025041, aadress: Pikk tn 12, Värskä alevik, Setomaa vald, Võru maakond) keskkonnaloa taotluse menetluse raames. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud, samuti kavandatava tegevuse erisused ja keskkonnameetmed.

1.2. Anda Setomaa Vallavalitsusele tähtajaline keskkonnaluba nr KL-516540 (kehtivusega kuni 10 aastat) Peipsi järve (registrikood VEE2075600) ühekordseks süvendamiseks (kogumahus 3100 m³), süvenduspinnase paigutamiseks Navoloki tn 3 maaüksusel (46501:002:0095) veekogusse (mahus 550 m³) ning veekogu kaldajoone muutmiseks Navoloki tn 3 maaüksuse (46501:002:0095) piires.

1.3. Määrata keskkonnaloaga nr KL-516540 meetmed ning tingimused, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju.

1.4. Avalikustada keskkonnaluba nr KL-516540 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kanda keskkonnaotsuste infosüsteemi (<https://kotkas.envir.ee>) reg-nr KL-516540.

1.5. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest Setomaa Vallavalitsusele.

Keskkonnaluba nr KL-516540 on kantud keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) (<https://kotkas.envir.ee/>). Korraldus on keskkonnaloa nr KL-515641 lahutamatu osa.

2. ASJAOLUD

Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Setomaa Vallavalitsus esitas 08.08.2022 Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse Võrumaal Setomaa vallas Beresje külas Navoloki tn 3 (registriora nr 5648150, katastritunnus 46501:002:0095) maaüksusel Beresje väikepaatide sadama rajamiseks, mille käigus toimub Peipsi järve süvendamine (sadama akvatoorium 1600 m³, sissesõidutee 1500m³), Navoloki tn 3 maaüksusel veekogu põhja süvenduspinnase paigutamine (550 m³) ning Navoloki tn 3

maaüksuse piires Peipsi järve kaldajoone muutmine. Keskkonnaloa taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 08.08.2022 dokumendi nr DM-119658-11, menetluse nr M-119658.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa taotluse vastavust veeseaduse (edaspidi VeeS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42 ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ §-de 8-10 nõuetele ning pidas 08.08.2022 esitatud materjale piisavaks keskkonnaloa taotluse menetluse algatamiseks.

Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaloa andmisel rakendatakse avatud menetlust. KeÜS § 46 lg 1 kohaselt saatis Keskkonnaamet keskkonnaloa taotluse menetluse algatamise kohta teavituse loa taotlejale (18.08.2022 kiri nr DM-119658-12) ning vee erikasutusega hõlmatud maaüksuse piirinaabritele (18.08.2022 kiri nr DM-119658-13). KeÜS § 47 lõike 1 ja 2 järgi avaldas Keskkonnaamet 18.08.2022 teadaande keskkonnaloa taotluse menetluse kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning 26.08.2022 avaldati keskkonnaloa taotlemise teade ka kohalikus ajalehes.

Loa andja teavitas XX.XX.XXXX keskkonnaloa andmise otsuse eelnõu ning eelhinnangu ja sellega seonduva KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeHJS § 11 lg 22). Avaliku arutelu korraldamist loa andja vajalikuks ei pidanud. Eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud/esitati (vt korralduse p x.x).

Eelnõule ettepanekud ja vastuväiteid ei esitatud/esitati (vt. korraldus p. 3.4).

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi (edaspidi KeHJS) seaduse § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhinnangu ja kaaluma KMH vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³) kuna tegemist on uue sadama rajamisega ning veekogu süvendamisega alates mahust 100 kuupmeetrit (KeHJS § 6 lg 2 p 18, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224) § 1 lg 1 ja § 11 p 1 ja 7).

Keskkonnaamet peab andma eelhinnangu selle kohta, kas taotluses toodud kavandatava tegevusega võib eeldatavalt kaasneda oluline keskkonnamõju või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhinnangu (LISA 1), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. Eelhindamise tulemusena selgus, et taotletud tegevus ei põhjusta olulist mõju veekogu vee kvaliteedile ja vee-elustikule.
2. Väikesadama rajamisel ei kaasne olulist mõju Peipsi järve kaldaalale ega veekogu kaldajoonele.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
4. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolekordi või suurõnnetusi.
5. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariiolekordade esinemine vähetõenäoline.

3.2. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Loa andja võttis keskkonnaloa andmise menetluses aluseks haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS), KeÜS, VeeS ja selle alamaktide sätteid. HMS§ 5 lg-d 2 ja 4 sätestavad haldusmenetluse eesmärgid ning § 6 ja § 38 lg 1 kohustavad haldusorganit välja selgitama asjas tähtsust omavaid asjaolusid. Selleks, et hinnata taotletud tegevuse võimalikku mõju ning vajalike meetmete tagamise võimalikkust, võttis loa andja menetluse läbiviimisel lisaks taotlusele aluseks ka olemasolevad registriandmed ja muud kättesaadavad alusdokumendid.

Keskkonnaamet kehtestab keskkonnaloas meetmed ja nende täitmise tähtajad, tööde teostamise nõuded ja tingimused, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju veekogule ja ümbritsevatele aladele.

3.3. Lubatav tegevus

Vee erikasutuse keskkonnaluba on vajalik, kui süvendatakse veekogu või paigutatakse veekogu põhja süvenduspinnast mahuga alates 100 kuupmeetrist (VeeS § 187 p 8) ning muudetakse pinnaveekogumiga hõlmatud veekogu kaldajoont (VeeS § 187 p 17).

Keskkonnaloa taotluse kohaselt kavandatakse Peipsi järve süvendamist mahus üle 100 kuupmeetri, Navoloki tn 3 maaüksusel Peipsi järve põhja süvenduspinnase paigutamist mahus 550 m³ ning Navoloki tn 3 maaüksuse piires veekogu kaldajoone muutmist. Peipsi järv on tööde piirkonnas pinnaveekogum Peipsi järv: Pihkva-Lämmijärve veekogum (kood 2075600_2).

Võrumaale Setomaa valda Beresje külla Navoloki tn 3 maaüksusele on väikepaatide sadam kavandatud Navoloki tn 3 detailplaneeringuga (töö nr AM1845/15P, OÜ AVEK MAA, 2016). Sadama rajamise detailsem lahendus on esitatud 2016.a OÜ Vesine koostatud „Navoloki tn 3, Beresje väikepaatide sadama projektis (töö nr 2015-05)“ 2022. aastal on eelnimetatud projekt asendatud Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ töö nr 22069 „Beresje (Navoloki tn 3) väikepaatide sadam“ põhiprojektiga (edaspidi *projekt*), mille Keskkonnaamet võtab lisaks KOTKAS infosüsteemi sisestatud taotlusele aluseks keskkonnaloa taotluse menetlemisel.

Beresje väikepaatide sadama rajamiseks on vajalik läbi viia Peipsi järve süvendamine (sadama akvatoorium 1600 m³Navoloki tn 3 maaüksusel, sissesõidutee 1500 m³ Peipsi järves). Osa

väljakaevatud süvenduspinnasest on kavas paigutada maismaale ning osa Navoloki tn 3 maaüksusel veekogu põhja (veekogu põhja süvenduspinnase paigutamise maht on 550 m³). Navoloki tn 3 maaüksusele süvenduspinnase paigutamine tulemusel muutub Peipsi järve kaldajoon Navoloki tn 3 maaüksuse piires. Projekti lahendus näeb ette sadama akvatooriumi rajamise koos kujunevate kallaste kindlustamise ja laiendamise, sadamale juurdepääsu sissesõidutee süvendamise, ujuvkaide paigutamise, slipi rajamise ning juurdepääsu tee ning parkla rajamise Navoloki tn 3 (katastritunnus 46501:002:0095) maaüksusele ja Peipsi järve.

Projektiga hõlmatud alal Navoloki tn 3 maaüksusel on kõrguste vahe 32,00 ... 29.80 m abs (EH2000). Kõrgemate veetasemete korral on maaüksus ulatuslikult üleujutatud (maksimaalne ajalooline veetase 05.1924 oli 31.75 m abs, Navoloki tn 3 maaüksusele on rajatud ca 55 m pikkune kanal laiusega ca 12 m ja sügavusega ca 2 m. 21.09.2022 paikvaatluse ajal oli kanali kaldal noor võsa, Navoloki tn 3 maaüksus oli niidetud, ainult maaüksuse loode nurk on tohedelt roogu kasvanud ning veepiiri tuvastada ei olnud seal võimalik. Mingil ajal on varasemalt ka kavandatud sissesõidutee alal Peipsi järve süvendatud. 21.09.2022 paikvaatluse ajal oli sissesõidutee avavesi tuvastatav, ilmsel kasutavad sega Navoloki tn 3 maaüksuse naaberkiinnistute elanikud. Võimaliku sissesõidutee trassil on järve põhja kõrgusarvud vahemikus 29,30 ... 27,20 m abs. Navigatsioonikaardi 0 on kõrgusarvul 29,67 m abs (EH2000).

Kavandatud Beresje sadam on sadamaregistris kirjas (kood BER EE) väikesadamana, kus ei osutata tasulisi teenuseid. Sadamat kasutatavate veesõidukite lubatav suurim pikkus on 6,1 m, laisu 2,4 m ja suurim süvis 1,5 m. Sissesõidutee väikseim lubatav laius on 4,5 m ja väikseim sügavus 0,7 m.

Beresje sadam on kavandatud rajada Navoloki tn 3 maaüksusel olemasoleva kanali laiendamise teel, kaevetööde maht 1600 m³. Paatide sildumiseks on ette nähtud ujuvkai. Paatide vette laskmiseks on kavandatud maaüksuse keskosas slipp.

Veekogu süvendamine (sissesõidutee rajamine sadama akvatooriumini, ca 220 m) viiakse läbi ujuvvahendiga ning süvenduspinnas paigutatakse Navoloki tn 3 maaüksusele (Peipsi järve alale ja maismaale). Sissesõidutee põhja kõrguseks on arvestatud 28,00 m abs, Süvendustöid on otstarbeks teha pumpamise teel ning eemaldatud materjal paigutada Navoloki tn 3 maaüksuse loode nurka (paigutusala 2). Kuna osaliselt asub seal roostikus 2022.a Eesti põhikaardi kohaselt Peipsi järv, siis veekogu põhja paigutatava süvenduspinnase maht on projektis määratud 550 m³. Kogu süvendusmaht juurdepääsuteel on 1500 m³. Sissesõidutee kaeve laius on 8 m (järvepoolsel lõigul) - 10 m (sadamapoolsel lõigul). Sissesõidutee parameetrid on valitud arvestades võimalikku nõlvade järelvarisemist, eeldusega, et juurdepääsutee põhja laiuseks jääks 6-7 m.

Peipsi järv kuulub Ida-Eesti vesikonda. Keskkonnaloa taotluses hõlmatud tegevusala asub Peipsi järves pinnaveekogumil Peipsi järv: Pihkva-Lämmijärve veekogum (lühinimega Pihkva järv, kood 2075600_2). Seisuveekogumi tüüp S7-1 (Peipsi järv: Pihkva-Lämmijärve veekogum). Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava eelnõus (2022-2027) on veekogumi Peipsi järv: Pihkva-Lämmijärve veekogum koondseisund hinnatud halvaks. Veemajanduskomisjonile esitatud seletuskirja lisatabel Eesti pinnaveekogumite seisundi 2020. a vahehindangu kohta „Eesti

veekogumite koondseisundi, ökoloogilise seisundi või ökoloogilise potentsiaali ja keemilise seisundi 2020.a. ajakohastatud hinnang“ kohaselt on ökoloogilise mittehea seisundi põhjused põllumajanduse hajureostus (peamiselt Velikaja jõe kaudu), settest vabanevad toitained, kõrge vee temperatuur. Looduslikud survetegurid on rändvähk, madal veeseis soojadel suvedel. Ka keemiline seisund on veekogumil halb, halva keemilise seisundi põhjus on 2019.a seire põhjal Hg kalas. Uue veemajanduskava perioodi 2022-2027 meetmeprogrammi eelnõus on Pihkva veekogumile määratud järgmised meetmed: sademevee nõuetekohase kogumise ja puhastamise lahendamine; veekaitsevööndi nõuete täitmine, veekogumi üldine järelevalve, veekaitse nõuete täitmine sadamas, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni tehnilise toimimise tagamine (keskkonnanõu tingimuste täitmine).

Beresje külla väikesadama rajamiseks keskkonnanõu taotluses toodud tegevused toimuvad Peipsi järves ja järve ääres (sh veekaitsevööndis). Projekt näeb ette sadama akvatooriumi kaldaalade kindlustamise ning maaüksuse täitmise ja planeerimise. Peale sadama valmimist tuleb sadama pidajal tagada maaüksuse heakord ning keskkonnanõuete täitmise sadamas. Sademeveesüsteeme ei ole kavas Navoloki tn 3 maaüksusele rajada. Seega ei ole Beresje külla väikepaatide sadama rajamine vastuolus veemajanduskava 2022-2027 eelnõu meetmeprogrammis toodud meetmetega.

Vee erikasutuseks võõral maatükil peab kasutajal olema ka maaomaniku nõusolek. Maaomaniku nõusolek ei ole nõutav sellise maatüki kasutamise korral, mis asub riigi omandisse kuuluva veekogu all või mis loetakse maareformi seaduse § 31 lõike 2 alusel riigi omandis olevaks (VeeS § 186 lg 2). Peipsi järv on avalik veekogu (VeeS § 23 lg 1 p 3), avalikud veekogud kuuluva riigile ega ole tsiviilkäibes (VeeS § 23 lg 2), seega maaomaniku nõusolek vee erikasutuseks ei ole antud juhul nõutav. Navoloki tn 3 maaüksus on munitsipaalomandis, keskkonnanõu taotleja on kohalik omavalitsus.

Veeloas märgitakse seirenõuded, sealhulgas mõjutatava suubla seire nõuded (VeeS § 187 lg 1 p 5). Veekogus toimuvate tööde ajal tuleb teostada igapäevast visuaalset seiret tööde piirkonnas. Seirenõuded on kantud loa vormile V8.

Leevendavad meetmed ja kõrvaltingimused vee erikasutustöödel

Võimalikud keskkonnamõjud on seotud eelkõige tööde aegsete tegevustega, seepärast tuleb jälgida keskkonnanõu tingimusi.

1. Vee-elustikule võimaliku negatiivse mõju vältimiseks on lubatud veekogusisesed tööd perioodil 15.07.-31.10
 2. Töid teostada võimalikult madala veeseisu ajal.
 3. Vältimaks heljumi levikut veekogus tuleb süvendustööd veekogus peatada üle 12 m/sek tuule korral.
 4. Järvest eemaldatud süvenduspinnas ning sadama akvatooriumi laiendamise pinnas paigutada projektis toodud pinnase paigutusalaadele.
2. Tööde alustamisest teavitada loa andjat kirjalikult enne tööde algust ning tööde lõppemisest teavitada loa andjat 5 päeva jooksul tööde valmimisest.
6. Töid teostada vastavalt Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ töö nr 22069 „Beresje (Navoloki tn 3) väikepaatide sadam“ põhiprojektile.

3.4. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Arvamused ja vastuväited keskkonnavalga eelnõule ning eelhinnangu ja sellega seonduva KMH algatamata jätmise otsuse eelnõule esitati XXXXX (kiri registreeritud XX.XX.XXXX KOTKAS nr DM-XXXX). Keskkonnaamet edastas XX.XX.XXXX kirjaga nr DM-XXXXX esitatud arvamused ja vastuväited ettevõttele tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks (HMS § 49 lg 3). Olulisemad seisukohad eelnõudele ning vastavad Keskkonnaameti seisukohad on toodud järgnevalt:

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnavalga kaasnevad loa omajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima VeeS ja selle alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnavalga. Olulisemad keskkonnavalga kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Margit Karu 5695 1985
Margit.Karu@keskkonnaamet.ee